
過去を認識する

Kompreni la pasintecon

山口真一 / Yamaguti Sin'iti

最近、中国や韓国における反日運動の高まりには残念な気持ちでいっぱいです。識者によるコメントのほとんどは、問題の原因を「過度の反日教育・愛国心教育」「貧富の拡大による不満のはけ口」に求めているようです。それらの論評が間違っているとは言いません。また、デモで人に危害を加えたり建物を破壊することは、いかなる理由によっても正当化することはできません。中国政府には誠意を持った謝罪をしてもらいたいし、韓国との間の領土問題は、実効支配によるのではなく、国際司法裁判所で審判すべきだと考えます。

ただ、私にとってもう一つ残念なことは、当の日本においても以前から「反中・嫌韓」感情が渦巻いていることです。そしてこの感情が、反日運動をきっかけにますます高まっていることです。インターネット掲示板では、中国人や韓国人を差別用語でもって呼ぶことが常態化しています。さらに、「日本がかつて行った戦争は侵略戦争ではない。中国や韓国は日本の金で豊かになったのだから、感謝すべきだ。」という意見がまかりとおっています。そして、首相による靖国参拝は当然のこととされています。若い人の間では、「いったいいつまで謝罪すればいいのか、いかにげんにしてほしい」という気分が支配的です。

Pro altiĝo de lastatempa movado kontraŭjapania en Ĉinio kaj Koreio mi estas plena de bedaŭro. Plej multaj komentariistoj diras, "La kaŭzo de la problemo kuŝas en ekstrema edukado al kontraŭjapana patriotismo, kaj en elĵetilo de malkontento pro grandiganta diferenco inter riĉuloj kaj malriĉuloj." Ili verŝajne pravas. Kaj la agoj vundi homojn kaj rompi konstruaĵojn dum manifestacio neniel povas esti justigataj. Mi deziras, ke ĉinia registaro sincere pardonpetu, kaj ke la problemo de teritorio inter Japanio kaj Koreio devas esti solvita ne per efika regado sed per juĝo de Internacia Kortumo de Justico.

Tamen por mi la alia bedaŭro estas, ke en Japanio jam de antaŭe svarmas sentoj abomenantaj ĉinojn kaj koreojn. Tiaj sentoj pli kaj pli ardiĝas pro kontraŭjapania movado. Diskriminaciaj esprimoj por ĉinoj kaj koreoj estas ordinaraj sur interreta aviztabulo. Plue, ne malmultaj kuraĝas opinii, "La militoj fare de Japanio ne estas invado. Ĉinio kaj Koreio riĉiĝis dank' al Japania mono; do ili devas danki Japanion. Laŭ ili adorado de ĉefministro antaŭ la sanktejo *Jasukuni* estas memkomprenebla. Juna generacio havas la senton: ĝis kiam ni devas ripeti pardonpeton; jam sufiĉas!

現在起っていることには、必ずその原因が過去にあります。しかし小泉首相は「過去にとらわれず未来志向で進みたい」と言うだけで、過去の検証には消極的になっているように思われます。これは、ドイツの前大統領ヴァイツゼッカーが「罪があるかどうか、老いているか若いかはともかく、われわれ全員が過去を引き受けねばなりません。全員が過去からの帰結に関わり合っており、過去に対する責任を負わされているのです。(中略)過去に目を閉ざす者は結局のところ現在に盲目になる」と演説したのと対照的です。

日本が朝鮮半島を植民地とし、中国大陸に日本軍が存在し、日本軍によって殺された人々がいたことは事実です。そのことに無自覚なまま、靖国参拝を続け、「なぜ反対されるのか理解できない」という姿勢が反日運動の原因の一つ—主要な原因でないにせよ—ではないでしょうか。

日本の仏教教団においては、かつて自らが積極的に戦争協力をおしすすめた事実はどのように認識されているのでしょうか。自ら戦争責任を告白し懺悔した教団はまだ一部にとどまっているのが現実です。さらに、教団のレベルでは懺悔されていても、個々の仏教者や寺院に、それがどこまで徹底して認識されているか、はなはだ心もとないといえます。

現在、日本人の多くが戦争を知らない世代に属します。しかし、現代に生きる私たちにも、罪はなくとも責任があるのです。その責任とは、過去をきちんと検証、認識することであると思います。

La nunaj fenomenoj nepre havas sian kaŭzon en pasinteco. Sed la ĉefministro Koizumi ripete diras, ke ni volas marŝi cele al estonteco ne katenate de pasinteco; li ŝajne ne estas pozitiva por ekzameno de pasinteco. Tio ĉi faras kontraston kun la parolado de Weizsecker, la eksa prezidanto de Germanio: "Ĉu ni kulpas ĉu senkulpas, aŭ ĉu ni estas maljunaj ĉu junaj, ni ĉiuj devas preni sur nin pasintecon. Ni ĉiuj rilatas al la konsekvenco de la pasinteco kaj respondecas pri la pasinteco(...) Tiu, kiu fermas la okulojn antaŭ la pasintecco, finfine estos blindaj al la nuno."

Estas la faktoj, ke Japanio koloniigis la korean duoninsulon, ke la japana armeo ekzistis en la ĉina kontinento, kaj ke la japana armeo mortigis homojn. Restante senkonscia pri tio ĉi ripeti adoradon antaŭ Jasukuni kaj diri, "Mi ne komprenas, kial oni kontraŭas min." - ĝuste tio ĉi faras unu, se ne la ĉefan, kaŭzon de kontraŭjapana movado, mi pensas.

Kiel japanaj samgoj konas sian pozitivan kunlaboron al la lastaj militoj? La samgoj, kiuj konfese pentis sian kulpon pri milito, ankoraŭ restas malmultaj. Eĉ se sur samga nivelo pento estas konfesata, ĉu unuopaj budhanoj kaj temploj ĝisfunde konas tion? Des pli despere.

Nuntempe multaj japanoj apartenas al la genaracio, kiu ne travivis militon. Ni estante en la nuno respondecas, se ne kulpas. Tiu respondecado signifas ekzameni kaj rekoni ekzakte nian pasintecon.